

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.III.21.500/2018/5. szám

**A tanács tagjai:** Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Tóth Gabriella bíró

**A felperesek:** I. rendű

II. rendű

**A felperesek képviselője:**

és Szabó Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szabó M. Gergely ügyvéd)

**Az alperesek:** I. rendű

II. rendű

**Az alperesek képviselője:**

Országos Bírósági Hivatal

Jogi Képviseleti Osztálya

**A per tárgya:** kártérítés megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:**

felperesek

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Ítéltőtábla Pf.I.20.801/2017/7.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Törvényszék 1.P.20.802/2016/33.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Jelen per felperesei és az E. Kft. között korábban elsőfokon per volt folyamatban egyrészt a városi bíróság, majd később a megyei bíróság (törvényszék) előtt. Az utóbbi per jogerősen 2014. december 8-án fejeződött be az ítéltőtábla ítéletével.

## **A kereseti kérelem és az alperesek védekezése**

- [2] A felperesek keresetükben sérelemdíj és vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest.
- [3] Előadták, hogy sérült a bíróság előtti eljárásban a pártatlan döntés és az alapelvek érvényesítésének a biztosítása, továbbá a bíróságok megsértették a perek tisztességes lefolytatásához és észszerű időn belül történő befejezéséhez való jogot is. Arra is hivatkoztak, hogy az alperesek jogszerűtlenül döntöttek, amikor a korábbi perben a szerződést érvényesnek találták, ugyanis az semmis, amelyet a bíróságoknak hivatalból kellett volna észlelniük. Keresetükben részletezték az alperesek részéről sérelmezett egyes magatartásokat.
- [4] Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen elévülésre hivatkozással.
- [5] A II. rendű alperes ellenkérelme szintén a kereset elutasítására irányult, azt érdemben vitatta.

## **Az első- és másodfokú ítélet**

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [7] Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felperesek bírósági jogkörben okozott kár, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme és személyiségi jog megsértése miatt kívántak igényt érvényesíteni két, korábban folyamatban volt eljárással kapcsolatban. A városi bíróságon indult eljárással kapcsolatos igények vonatkozásában az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy azok elévültek, így érdemben csak a törvényszékelőtt indult perrel kapcsolatban előterjesztett kereseti kérelmet vizsgálta. Mivel a kifogásolt eljárás a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) hatálya alatt indult, így a jogvita elbírálására annak rendelkezéseit alkalmazta.
- [8] Az elsőfokú bíróság a felperesek által sérelmezett perbeli cselekmények mindegyike vonatkozásában kifejtette jogi álláspontját, amelyre tekintettel úgy foglalt állást, hogy az alperesek részéről nem állapítható meg olyan jogellenes, felróható magatartás, személyiségi jogsértés, amely a felperesek kárigényét megalapozná.
- [9] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [10] A városi bíróság előtt indult eljárással kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az azzal kapcsolatos igények elévültek.
- [11] A másik per vonatkozásában kifejtette, hogy a felperesek több

eljárási alapjogi sérelmet, és az I. rendű felperesnek ezekkel okozott személyiségi jogsérelmet jelöltek meg követeléseik alapjául. Erre tekintettel elsődlegesen az alapjogi sérelmeket vizsgálta, hiszen ha azokat az alperesek nem követték el, az azokkal okozott személyiségi jogsértés eleve kizárt.

- [12] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy sem az eljárási alapjog sérelemre, sem az ebből következő személyiségi jogsértésre alapított, bírósággal szembeni kártérítési per nem teremthet új jogorvoslati lehetőséget a fél számára a korábbi, kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős határozatokkal szemben, vagyis nem szolgálhat kártérítés alapjául, ha valójában a korábbi döntés helyességét vitatja a fél akár érdemben, akár eljárási szabálysértésre hivatkozva. Rögzítette, hogy egységes a bírói gyakorlat abban is, hogy még az esetlegesen megvalósult jogszabálysértésnek is kirívónak kell lennie, mérlegelés alapján hozott döntésnél pedig a mérlegelésnek kell kirívóan okszerűtlennek lennie ahhoz, hogy kártérítésre alapot adjon.
- [13] Kifejtette, hogy a felperesek lényegében az alperesek érdemi döntését kifogásolták, részletesen kifejtve az általuk kötött szerződés tartalmát, mibenlétét, a teljesítés körülményeit, továbbá az alperesek előtt folyt bizonyítási eljárás kritikáit. Megítélése szerint igényeik valójában az eljárt bíróságoknak a felperesekre kedvezőtlen döntését tartalmazó jogerős határozatainak szakmai felülbírálatára irányultak, megkísérelve korábbi álláspontjuk elfogadására új bírósági fórumot találni, mindezek azonban - a korábban kifejtettek szerint - ebben a perben nem voltak vizsgálhatók, olyan hivatkozásaik viszont, amelyek az egyes alperesek eljárásának bármilyen okból való tisztességtelenségét, az eljárás észszerűtlen elhúzódását alapoznák meg, nem voltak.
- [14] Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a kifogásolt eljárásban a felperesek egyetlen állított eljárási alapjoga sem sérült, ezért erre alapított vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényeik jogalapjában alaptalannak bizonyultak.

## **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték annak hatályon kívül helyezését és a keresetüknek helyt adó határozat meghozatalát.
- [16] Kérelmük indokaként előadták, hogy keresetükben a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozással terjesztettek elő sérelemdíj iránti igényt. Nem értettek egyet az ügyben eljárt bíróságokkal, hogy ezt az igényt nem vagyoni kártérítésként kell elbírálni. Kifejtették, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdése méltányos elégtételt biztosító kártérítésre teremt igényt, amelyet a 2014. március 15-től hatályos módosítás váltott fel a sérelemdíjjal. Álláspontjuk szerint a méltányos elégtételt biztosító kártérítés olyan objektív, a

bíróságot felróhatóságától függetlenül terhelő kárfelelősség, amelyhez nem kell igazolni vagyoni vagy nem vagyoni kárt, csak azt, hogy az ügyben eljáró bíróságok nem tettek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a felpereseknek a per tisztességes lefolytatásához és észszerű időn belül való befejezéséhez fűződő jogát érvényesítsék. Érvelésük szerint ezért nem alkalmazandó a Ptk. deliktuális felelősségre vonatkozó, általános, felróhatóságon alapuló szabálya. Álláspontjuk szerint a Ptk. 349. § (1)-(3) bekezdései és 339. §-a a további, nem vagyoni és vagyoni kártérítési követelésekre alkalmazandó.

- [17] Álláspontjuk szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja a jogszabályok, így az eljárásjogi szabályok és az Alaptörvény megfelelő alkalmazását is.
- [18] Állították, hogy az ügyben eljáró bíróságok tévesen értelmezték és alkalmazták a Pp. 2. § (1)-(3) bekezdéseit, továbbá megsértették a Pp. 206. §-át és 221. §-át, amikor megállapították, hogy az általuk hivatkozott eljárási szabályok megsértése nem eredményezte a tisztességes eljáráshoz fűződő jogok sérelmét, illetve hogy nekik nem volt olyan hivatkozásuk, amely a kártérítést megalapozná.
- [19] Az eljárás észszerű időn belül való befejezéséhez fűződő jog vonatkozásában kifejtették a szakértő kirendelésével, illetve az eljárási határidők be nem tartásával kapcsolatos jogi érveiket, amelynek folytán álláspontjuk szerint szintén sérült a Pp. 2. § (1)-(3) bekezdései, illetve a 206. §-a.
- [20] Érvelésük szerint a szerződés érvénytelenségének vizsgálatával kapcsolatos álláspontjukra tekintettel az ügyben eljáró bíróságok szintén megsértették a Pp. 2. § (1)-(3) bekezdéseit, 206. §-át, 221. §-át, illetve a Ptk. 349. § (1)-(3) bekezdéseit.
- [21] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték, annak helyes indokai alapján.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [22] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [23] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [24] A Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslati eljárás, amelyben a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatának csak és kizárólag jogszabálysértés miatt van helye, azon jogszabályhelyek és indokok alapján, amelyet a fél a felülvizsgálati kérelmében megjelölt, illetve előadott. A Kúria 1/2016. (II. 15.) PK

véleményében kifejtettekre is tekintettel a jogerős ítélet rendelkezései a tartalmi követelményeknek megfelelő hivatkozások alapján vizsgálhatók.

- [25] A felperesek felülvizsgálati kérelme nem érintette a jogerős ítélet elévüléssel kapcsolatos rendelkezéseit, így azzal a felülvizsgálati eljárásban foglalkozni nem lehetett.
- [26] A Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésére történő hivatkozással kapcsolatban a Kúria kiemeli, hogy a felperesek a tisztességes eljáráshoz és az eljárás észszerű időn belül való befejezéséhez fűződő alapvető joguk sérelmét állítva kérték sérelemdíj megfizetésére kötelezni az alpereseket. Felülvizsgálati kérelmükben elfogadták, hogy igényük elbírálására a 2014. március 15. előtt hatályos eljárási szabályokat kell alkalmazni. Megalapozatlanul hivatkoztak arra, hogy a Pp. 2.§ (3) bekezdése méltányos elégtételt biztosító kártérítésről rendelkezik, amelyre tekintettel - álláspontjuk szerint - az igényüket nem lehet nem vagyoni kártérítésként elbírálni.
- [27] Helyesen rögzítette a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 2. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogvitáik elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és észszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. Helytállóan foglalt állást úgy, hogy e kötelezettség elmulasztásához a jogalkotó a kártérítés jogkövetkezményét fűzi, amelyre a Ptk. anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni, tehát az ügyben eljáró bíróságok helyesen bírálták el a felperesek igényét nem vagyoni, illetve vagyoni kártérítés iránti igényként. Erre tekintettel - a felperesek állításával ellentétben - nem állapítható meg a Ptk. 339. és 349. §-ának megsértése sem.
- [28] A felperesek által megjelölt eljárási alapjogi sérelmekre és személyiségi jogsértésekre tekintettel az ügyben eljáró bíróságok helyesen vizsgálták elsődlegesen az alapjogi sérelmek esetleges fennállását. A Kúria egyetértett a jogerős ítéletben foglaltakkal, amely szerint a vizsgált eljárásban a felperesek egyetlen állított eljárási alapjoga sem sérült, így alaptalanok az erre alapított vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igényeik. A Kúria mindenben osztotta a másodfokú bíróság ezzel kapcsolatos álláspontját is, a felülvizsgálati kérelemre tekintettel az alábbiakat emeli ki.
- [29] Alaptalan volt a felperesek a felülvizsgálati kérelemben előadott, tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmével kapcsolatos érvelése. A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a felperesek által jelen perben előterjesztett igények nem jelenthetnek újabb jogorvoslatot a felperesek számára a korábbi peres eljárásban meghozott érdemi döntés ellen. Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal abban is, hogy a felperesek által előadott azon

kifogások, amelyek az alapeljárás érdemével kapcsolatosak, a felülvizsgálati eljárásban nem voltak érdemben vizsgálhatóak, illetve felülbírálhatóak.

- [30] A felperesek által a korábban kötött szerződés tartalmával, annak teljesítésével, a megelőző perben lefolytatott bizonyítási eljárással összefüggésben tett hivatkozások mind az ügy érdemi felülbírálatára irányultak. Ezek a kérdések a fent kifejtettek alapján azonban ebben a perben érdemben nem voltak vizsgálhatóak.
- [31] A felperesek által kifogásolt eljárási cselekmények vonatkozásában a másodfokú bíróság helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság által a per tárgyalásának ismételt megnyitásával kapcsolatos álláspontját. Egyetértett a Kúria azzal, hogy az így megnyitott tárgyalás során megtehető minden további olyan eljárási cselekmény, amelyre az ügy érdemi befejezéséhez szükség van. Ezzel kapcsolatban nem volt megállapítható sem a tisztességes eljáráshoz fűződő jog, sem az észszerű időn belül való befejezéshez fűződő alapvető jog sérelme.
- [32] Az ügyben eljáró bíróságok helyesen és egyezően jutottak arra a következtetésre, hogy a végelszámolással kapcsolatban sem állapítható meg olyan jogszabálysértés az alperesek részéről, amely a felperesek kártérítési igényét megalapozná, azzal okozati összefüggésben állna. Helyesen mutattak rá arra is, hogy a megítélt követelés hiányában nem volt olyan követelésük sem, amit a végelszámolónak bejelenthettek volna. Rámutat a Kúria, hogy a határozat kihirdetésekor a cég még nem szűnt meg, jogképes volt, tehát a II. rendű alperes határozata nem volt hatálytalan.
- [33] A felperesek hivatkozása ellenére nem állapítható meg a Pp. 221. §-ának megsértése sem, mert az ügyben eljáró bíróságok megfelelően indokolták a döntésüket, az ítéletek indokolása részletesen tartalmazza az eljáró bíróságok jogi álláspontját, az annak alapjául szolgáló jogszabályokat, illetve jogi érveket. Rámutat a Kúria: az a tény, hogy ezzel a felperesek nem értenek egyet nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését.
- [34] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

## **Záró rész**

- [35] Az alpereseknek a felülvizsgálati eljárásban ismert költsége nem merült fel, ezért arról döntené nem kellett.
- [36] A felperesek költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati illetéket a felperesek pervesztességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

[37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően a felperesek kérelme alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2019. december 4.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Gabriella s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző

HM